

Lingüística aplicada a les patologies del llenguatge

Codi: 101731

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Joaquim Llisterra Boix

Correu electrònic: Joaquim.Llisterra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Ana Bartra Kaufmann

Prerequisits

És recomanable el coneixement de l'anglès per poder llegir la bibliografia especialitzada.

Objectius

L'assignatura té com a objectius:

- Sentar les bases lingüístiques que permetin comparar les produccions lingüístiques típiques amb les alterades.
- Identificar els trets que caracteritzen les diferents patologies de la parla i del llenguatge.

Competències

- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.
- Valorar les produccions científiques que sostenen el desenvolupament professional del logopeda.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure i explicar la utilitat de les tècniques utilitzades per la lingüística per avaluar els trastorns del llenguatge.
2. Explicar les característiques lingüístiques de diferents trastorns del llenguatge.
3. Explicar les característiques lingüístiques de persones amb trastorns del llenguatge i sense trastorns del llenguatge descrites en publicacions científiques.
4. Fer una exploració del llenguatge a partir de les tècniques pròpies de la lingüística i utilitzar els resultats d'aquesta exploració per emetre un pronòstic d'evolució.
5. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
6. Utilitzar correctament la terminologia de la lingüística i la psicolingüística, així com la nomenclatura dels trastorns del llenguatge.

Continguts

1. Introducció a la lingüística clínica
2. Anàlisi fonètica de la parla patològica
 - 2.1. Conceptes bàsics per a la transcripció fonètica.
 - 2.2. La transcripció fonètica de la parla patològica.
 - 2.3. Anàlisi de casos.
3. Anàlisi fonològica de la parla patològica
 - 3.1 Conceptes i mètodes de l'anàlisi fonològica.
 - 3.2 Anàlisi de casos.
4. Morfologia, sintaxi i semàntica en les patologies del llenguatge
 - 4.1 L'estructura morfosintàctica i semàntica de les llengües.
 - 4.2 Unitats, propietats, regles i estructures.
 - 4.3 Un model lingüístic d'adquisició. La variació lingüística.
5. Anàlisi morfològica, sintàctica i semàntica de les patologies del llenguatge
 - 5.1 Patologia de l'adquisició: el trastorn específic del llenguatge.
 - 5.2 Patologies adquirides: l'afàsia.
 - 5.3 Altres patologies: síndrome de Williams, síndrome de Down, patologies de l'espectre autista.

Metodologia

L'assignatura es desenvoluparà al voltant de dos eixos:

Classes teòriques:

En les classes teòriques s'oferirà als estudiants les bases per poder identificar les característiques lingüístiques de diferents patologies de la parla i del llenguatge.

Classes pràctiques:

L'objectiu de les classes pràctiques és aplicar els coneixements apresos des de la teoria i saber emetre un judici valoratiu dels diferents elements del llenguatge i la parla preservats o alterats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	21	0,84	1, 2, 3, 4, 6
Classes pràctiques	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Activitats autònomes	97	3,88	1, 2, 3, 4, 5, 6

Avaluació

La qualificació final de l'assignatura s'obtindrà de la manera següent:

(1) dues proves escrites presencials individuals amb un pes del 35 % cada prova; la primera prova serà sobre els temes 1, 2 i 3 del programa i, la segona, sobre els temes 4 i 5;

(2) dos treballs escrits no presencials individuals amb un pes del 15 % cada treball; el primer serà sobre les pràctiques dels temes 2 i 3 i, el segon, sobre les pràctiques dels temes 4 i 5.

Per a superar l'assignatura caldrà assolir una puntuació igual o superior a 5 en la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes en cada prova.

Les dues proves i els dos treballs constitueixen l'únic element considerat en l'avaluació de l'assignatura.

Es consideraran aprovats un treball o una prova si s'obté una nota igual o superior a 5. El fet de no presentar-se a alguna de les proves o no lliurar un treball implicarà una puntuació de zero en la prova.

Els estudiants que lliurin evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40 %) constaran com a "Avaluable".

Podran optar a realitzar alguna de les proves de recuperació aquells alumnes que no hagin assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagin estat prèviament avaluats de, com a mínim, les dues proves escrites i un dels treballs, sempre que la qualificació final ponderada sigui, com a mínim, 3,5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita 1	35 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Prova escrita 2	35 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treball escrit 1	15 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6
Treball escrit 2	15 %	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

Bibliografia essencial

Ball, M. J. (1993). *Phonetics for speech pathology* (2nd ed.). London: Whurr.

Ball, M. J. i Müller, N. (2011). *Phonetics for communication disorders*. New York: Routledge.

Ball, M. J., Perkins, M. R., Müller, N. i Howard, S. (Eds.). (2008). *The handbook of clinical linguistics*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Damico, J. S., Müller, N. i Ball, M. J. (Eds.). (2010). *The handbook of language and speech disorders*. Chichester: Wiley-Blackwell.

Gavarró, A. (2015) *Estudis sobre sintaxi i patologies del llenguatge*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

Grodzinsky, Y. (2000). The neurology of syntax: Language use without Broca's area. *Behavioral and Brain Sciences*, 23(1), 1-71.

Guasti, M. T. (2017). *Language acquisition. The growth of grammar* (2nd ed.). Cambridge, MA: The MIT Press.

Levy, Y. i J. Schaeffer (eds.) (2003). *Language competence across populations. Toward a definition of specific language impairment*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Lidz, J. L., Snyder, W. i Pater, J. (2016). *The Oxford handbook of developmental linguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Müller, N. (Ed.). (2006). *Multilayered transcription*. San Diego, CA: Plural Publishing.

Ryalls, J. i Behrens, S. J. (2000). *Introduction to speech science. From basic theories to clinical applications*. London: Allyn and Bacon.